

Protocol gescheiden ouders

Inhoud

Welzijn van het kind	3
Gang van zaken bij melding van scheiding.....	3
Ouderavonden en gesprekken over het kind.....	3
Ophalen van kinderen	3
Aanwezigheid ouders bij activiteiten op school.....	4
Aanvraag voor verlof	4
Informatieverstrekking.....	4
Tot slot.....	5
Bijlagen	5

Welzijn van het kind

Voor de school staat het welzijn van het kind voorop. Voor veel kinderen is tijdens een scheiding de school een belangrijke, veilige plek die stabiliteit biedt in een onrustige periode. Het is van groot belang dat dit gevoel van veiligheid blijft bestaan en dat het kind zich gehoord en beschermd voelt. De teamleden van de school proberen daarom zo veel mogelijk zich niet te laten meeslepen in het conflict tussen ouders. Het belang van het kind staat voor hen voorop, niet het belang van de ouders. Het is daarom niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via de school beslechten.

Kinderen hebben er belang bij dat het contact van de school met beide ouders zo goed en duidelijk mogelijk is. Daarom heeft de school de volgende richtlijnen voor bijzondere situaties vastgesteld.

Gang van zaken bij melding van scheiding

Als een leerkracht weet dat ouders gaan scheiden wordt dit gemeld bij de directie. De directie informeert ook andere betrokkenen bij de leerling, zoals de duo-collega, de intern begeleider, vakleerkrachten, enz. De directie zorgt ervoor dat de ouders het Informatieformulier kinderen van niet-samenwonende ouders (bijlage 1)* ontvangen en verzoeken hen dit in te vullen en binnen een week weer bij de directie in te leveren. Als de school zorgen heeft over het welzijn van de leerling kan de leerkracht en/of de intern begeleider een afspraak maken met beide ouders om de situatie te bespreken. Een verslag van de afspraken die in dat overleg zijn gemaakt wordt opgenomen in het dossier van de leerling(en) en wordt aan beide ouders gegeven.

Ouderavonden en gesprekken over het kind

Voor een ouderavond of gesprek over het kind worden beide ouders (met gezag) tegelijkertijd uitgenodigd voor een gezamenlijk gesprek. Alleen in zeer bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken. Soms zal maatwerk nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer er te veel strijd en boosheid is tussen ouders, zij het conflict niet los kunnen laten tijdens een bespreking over de ontwikkeling van hun kind of er bijvoorbeeld sprake is (geweest) van geweld of een risico daarop. Het is hierbij zoeken naar een goede balans tussen 'zo doen we dat, de regels' en het bieden van maatwerk. Het gaat uiteindelijk om contact met beide ouders, in het belang van het kind. Indien er voor een apart traject wordt gekozen vanwege de extreme situatie, zal er wel zo snel mogelijk worden teruggekeerd naar de reguliere aanpak van de school. Als beide ouders gezamenlijk komen voor een gesprek zijn nieuwe partners van de ouders alleen welkom als de andere ouder daar toestemming voor geeft.

Ophalen van kinderen

Kinderen van gescheiden ouders kunnen van school gehaald worden door één van de (of beide) gescheiden ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders zelf om hierover goede afspraken te maken. De school handelt naar de uitspraak van de rechter, waarin de zorgregeling is vastgesteld of zoals door de ouders gezamenlijk is afgesproken. De zorgregeling moet dan wel op school bekend zijn. Als tegen de vastgestelde of overeengekomen zorgregeling in een ouder onaangekondigd op het schoolplein of in de school komt en het kind wil meenemen, zal de school daar niet aan meewerken. Is de leerkracht van het kind hier niet zeker van, dan wordt telefonisch contact gezocht met de andere ouder. Wanneer de omgang van één van beide ouders met de kinderen van rechtswege is verboden, zal de school, in overleg met de andere ouder, bespreken op welke wijze het kind vanuit de school naar huis gaat. In dit geval is het noodzakelijk dat de school beschikt over een kopie van de beschikking van de rechtbank. Wanneer er onverhoopt conflicten ontstaan in of nabij de school tijdens het brengen of halen van de kinderen door de ouders, worden de kinderen opgevangen door een leerkracht en zal in het uiterste geval de hulp van de politie ingeroepen worden.

Aanwezigheid ouders bij activiteiten op school

De school organiseert regelmatig activiteiten, waarbij ouders welkom zijn op school. Dat zijn bijvoorbeeld tentoonstellingen, afsluitingen van een project, afscheidsbijeenkomsten, musical, enz. De school gaat er van uit dat ouders in goed overleg met elkaar beslissen wie daarbij aanwezig is. Dat kunnen beide ouders zijn, of beide ouders met hun nieuwe partner, als het belang van het kind daarmee niet wordt geschaad. Ouders kunnen de aanwezigheid bij activiteiten op school ook verdelen. De verantwoordelijkheid om hierover duidelijke en werkbare afspraken te maken (ook met het kind) ligt bij de ouders.

Aanvraag voor verlof

In geval van gezamenlijk ouderlijk gezag kunnen verlofaanvragen alleen gedaan worden op verzoek van beide ouders. Zij dienen beiden de verlofaanvraag te ondertekenen. Een ouder die geen ouderlijk gezag heeft kan geen verlof aanvragen en zou de ouder met gezag moeten verzoeken die aanvraag voor hem/haar te regelen.

Informatieverstrekking

Op De Esdoorn vinden we het belangrijk dat ouders goed geïnformeerd zijn. Uiteraard geldt dat ook in die gevallen waarbij de ouders van de kinderen niet meer bij elkaar wonen; op elke school rust een informatieplicht aan beide ouders die het ouderlijk gezag hebben. Onder informatie wordt hier verstaan: alle relevante zaken betreffende de leerling en de schoolorganisatie zoals rapporten, nieuwsbrieven, voortgangsrapportages, de schoolgids en ouderavonden.

Op De Esdoorn wordt hiertoe veel gebruik gemaakt van de ouderapp 'Klasbord' en de schoolmail. Deze berichten worden naar beide ouders verstuurd, mits de school in het bezit is van beide mailadressen. Hiervoor dienen de ouders zelf twee e-mailadressen aan te leveren. Het is uiteraard erg belangrijk dat de school altijd over de juiste mailadressen beschikt.

Beschikt de school niet over beide mailadressen dan gaat de school ervan uit dat alle informatie welke door de school wordt verstrekt aan de ouder waarvan het mailadres bekend is, door die ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven. Indien dit niet het geval is, dan dient de ouder die de informatie niet ontvangt op eigen initiatief contact op te nemen met de school en zal in overleg worden bekeken of andere afspraken ten aanzien van de informatievoorziening kunnen worden gemaakt.

Indien beide ouders het ouderlijk gezag hebben, er sprake is van co-ouderschap en de leerling woont beurtelings bij één van de ouders, dan zal alle informatie worden verstrekt aan de ouder wiens adresgegevens ten behoeve van de registratie van de leerling zijn gemeld. Ook in dit geval gaat de school ervan uit dat alle informatie welke door de school aan die ouder wordt verstrekt door die ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven. Indien dit niet het geval is, dan dient de ouder die de informatie niet ontvangt op eigen initiatief contact op te nemen met de school en zal in overleg worden bekeken of andere afspraken ten aanzien van de informatievoorziening kunnen worden gemaakt.

Als één van de ouders het ouderlijk gezag heeft en de andere ouder is uit de ouderlijke macht gezet, dan zal de school slechts de ouder die met het ouderlijk gezag is belast informeren. Op grond van de wet is de school echter verplicht om ook de ouder die niet belast is met de ouderlijke macht desgevraagd te informeren, tenzij de informatie niet op dezelfde manier ook wordt verschaft aan de ouder die wel met het ouderlijk gezag is belast, of als het belang van het kind zich tegen het te verschaffen van de informatie verzet. Voorts is de school hiertoe niet verplicht indien dit blijkt uit enig rechtelijk vonnis.

Wanneer er sprake is van de situatie dat een ouder een nieuwe relatie aangaat, dan zal de school geen informatie verschaffen aan de nieuwe partner van de ouder. Indien de ouder wenst dat de nieuwe partner samen met de ouder bij bijvoorbeeld rapport- of voortgangsgesprekken aanwezig is, dan zal in overleg worden bekeken of en op welke wijze hieraan gehoor kan worden gegeven. De school zal in ieder geval geen informatie verschaffen aan de nieuwe partner zonder de aanwezigheid van de ouder.

Indien de verzorgende ouder bezwaar heeft tegen informatieverstopping aan de andere ouder, is dit geen reden tot informatie-onthouding.

Het is wettelijk verplicht dat de niet-verzorgende ouder (welke wel gedeeld ouderlijk gezag heeft) op de hoogte gebracht wordt bij aanmeldingen bij externe instanties. Voor dergelijke aanmeldingen is toestemming van beide ouders nodig. Vaak betekent dit dat beide ouders moeten tekenen. Het spreekt dan ook voor zicht dat overeenstemming tussen de ouders gewenst is, want indien de gezaghebbende ouders niet tot overeenstemming komen over aanmelding en/of behandeling kan de school niet overgaan tot aanmelding of hulpverlening.

Als een ouder uit ouderlijke macht is ontzet, is toestemming van deze betreffende ouder niet noodzakelijk bij externe hulpverlening of behandeling.

Tot slot

De school zal altijd proberen de afspraken tussen ouders zo goed mogelijk te volgen en door te geven aan andere teamleden die met de begeleiding van het kind te maken hebben. Er kunnen echter situaties denkbaar zijn, waarbij er van dit protocol wordt afgeweken, door iets dat snel handelen vereist, of in onvoorziene situaties, zoals bijvoorbeeld bij vervanging door een invaller. Het blijft tenslotte mensenwerk.

Bijlagen

Op de volgende pagina's vindt u de volgende bijlagen:

1. Informatieformulier kinderen van niet- samenwonende ouders.
2. Top 10 voor kinderen
3. Top 10 voor ouders
4. Top 10 voor leerkrachten
5. Literatuur en websites

We willen u vragen dit formulier digitaal of met blokletters in te vullen, ter voorkoming van fouten. Kleur de vakjes in bij het antwoord dat van toepassing is.

Gegevens van het kind / de kinderen			
	Voor- en achternaam van het kind	Geboortedatum	Groep
1.			
2.			
3.			
4.			
Gegevens moeder			
Voorletters en achternaam			
Straat en huisnummer			
Postcode en woonplaats			
Telefoonnummer thuis			
Telefoonnummer mobiel			
E-mailadres			
Is er sprake van een stiefouder en eventueel stiefbroers/-zussen?			
☐ Nee ☐ Ja, namelijk			
Gegevens vader			
Voorletters en achternaam			
Straat en huisnummer			
Postcode en woonplaats			
Telefoonnummer thuis			
Telefoonnummer mobiel			
E-mailadres			
Is er sprake van een stiefouder en eventueel stiefbroers/-zussen?			
☐ Nee ☐ Ja, namelijk			
Ouderlijk gezag en hoofdverblijf van het kind / de kinderen			
Het ouderlijk gezag over ons kind / onze kinderen is als volgt geregeld:			
☐ Het gezag berust bij beide ouders ☐ Alleen de moeder heeft het gezag ☐ Alleen de vader heeft het gezag ☐ Anders, namelijk			

Het kind of de kinderen zijn volgens de gemeentelijke basisadministratie ingeschreven op het adres van:

Dit kan per kind verschillen !

- De moeder
- De vader
- Anders, namelijk

De omgangsregeling

Is er sprake van een omgangsregeling van het kind / de kinderen met de ouder bij wie zij volgens de gemeentelijke basisadministratie niet wonen?

- Ja
- Nee

Indien ja, is die omgangsregeling:

- In onderling overleg afgesproken
- Bepaald door de rechter
- Anders, namelijk

Kunt u hieronder kort omschrijven hoe de omgangsregeling er uitziet? *Denk aan de verdeling over de weekdays, weekends en vakantie.*

Of geef de school een kopie van de door de rechter bepaalde omgangsregeling.

Zijn er afspraken gemaakt over het brengen en ophalen van het kind / de kinderen? Zo ja, welke afspraken zijn dat?

Diversen

Wie is verantwoordelijk voor de betaling van de ouderbijdrage aan de school?

- Moeder
- Vader

Contactvolgorde in geval van calamiteiten (ziekte, ongeval enz. tijdens schooltijd):

1.	Naam:		Telefoonnummer:	
2.	Naam:		Telefoonnummer:	
3.	Naam:		Telefoonnummer:	

Akkoordverklaring

Moeder	Vader	Directie of leerkracht
Datum:	Datum:	Datum:
Handtekening:	Handtekening:	Handtekening:

Wanneer er iets verandert in de situatie, wilt u de school hiervan dan schriftelijk op de hoogte stellen?

Als ouders gaan scheiden maakt dat veel kinderen verdrietig, in de war, bang, onzeker of boos. Dat zijn veel gevoelens en soms zijn ze er allemaal door elkaar. Dan is het logisch dat je even niet goed kunt opletten op school of zomaar ineens ruzie maakt met je beste vriend. Het is net of je ineens anders bent dan vroeger en of het nooit meer over zal gaan. En wist je dat het na een tijdje bijna altijd gewoon weer beter gaat? Dan is je leven wel anders geworden maar wordt het toch weer fijn. De volgende tips kunnen je misschien helpen.

1. *De scheiding is nooit jouw schuld! En jij kunt er ook niet voor zorgen dat je vader en moeder bij elkaar blijven.*
2. *Probeer om gewoon verder te gaan met groeien, leren, sporten, vrienden maken, al die dingen die je altijd al deed. Dat verandert niet, en dat geeft een beetje een vertrouwd gevoel.*
3. *Vaders en moeders zijn soms zo druk met zichzelf en de scheiding bezig. Dan vergeten ze wel eens om die dingen te doen die nou net voor jou belangrijk zijn. Probeer daarover met hen te praten. Laat het ze ook weten als jij niet wilt dat ze ruziemaken waar jij bij bent.*
4. *Ouders kunnen nooit van hun kinderen scheiden en dat willen ze ook echt nooit, omdat ze van hun kinderen het allermeeste houden op de hele wereld. Ouders en kinderen horen echt voor altijd bij elkaar!*
5. *Veel kinderen worden boos van de scheiding. Boos op hun vader, hun moeder of de hele wereld. Je bent nu niet ineens een heel boos kind geworden. Dat hoort er gewoon even een tijdje bij.*
6. *Ook kinderen van gescheiden ouders kunnen later gewoon politieagent, juffrouw, voetballer of moeder worden. Blijf dus maar dromen over later.*
7. *Bijna alle kinderen blijven nog heel lang hopen dat hun ouders weer bij elkaar komen. Maar dat lukt bijna nooit. Bedenk dus maar liever andere dingen die je leven weer fijn kunnen maken.*
8. *Je hoeft nooit te kiezen tussen je ouders. Ze horen allebei bij jou. Jij hoeft nooit en nooit te kiezen wie je het liefste vindt!*
9. *Als het gaat over de omgang en de plek waar je gaat wonen mag jij vertellen wat je wel of juist niet wil. Alleen: je ouders kiezen en beslissen.*
10. *Zoek iemand om mee te praten. Een juf of meester op school, een moeder van een vriendje, een coach of een oom of tante. Je hebt een maatje nodig om mee te overleggen. Praten helpt.*

Voor ouders is een scheiding vaak een zware en emotionele tijd. Het kan vergeleken worden met een rouwproces. Het is als ouder dan niet altijd gemakkelijk om oog te blijven hebben voor de kinderen en op een goede manier met de (ex-)partner te blijven opvoeden. Toch kun je als ouders een aantal dingen doen om je kind te helpen zo goed mogelijk met de scheiding om te gaan.

-
- 1. Vertel samen aan de kinderen dat jullie uit elkaar gaan. Geef elkaar daarbij niet de schuld.*
  - 2. Vertel de kinderen dat de scheiding niet hun schuld is en dat zij het ook niet kunnen oplossen.*
  - 3. Vertel de kinderen dat jullie als ouders de zaken goed zullen regelen. Beantwoord zoveel mogelijk vragen van de kinderen over wat het voor hen gaat betekenen (woonplek, school, vriendjes, enz.), maar pas als dat duidelijk is.*
  - 4. Geef jullie kind het gevoel dat het er niet alleen voor staat maar altijd op jullie kan rekenen.*
  - 5. Stop met ruziemaken waar de kinderen bij zijn.*
  - 6. Spreek geen kwaad over de andere ouder.*
  - 7. Vertel de kinderen dat het normaal is dat ze zich boos, verdrietig of bang voelen.*
  - 8. Probeer het gewone leven van de kinderen, met school, sport, clubs, vriendjes/vriendinnetjes zo veel mogelijk door te laten gaan.*
  - 9. Zorg dat je als ouder je verhaal kan doen bij andere volwassenen. Deel je emoties niet te veel met je kind.*
  - 10. Informeer de school van de kinderen over de scheiding, de woonsituatie en omgangsregeling, en dergelijke. De school heeft daarvoor een Protocol Scheiding en een informatieformulier.*
-

Voor leerkrachten is het belangrijk om het welzijn van het kind voorop te stellen, om daarmee het leren en het welzijn van het kind zo goed mogelijk te bewaken. Dat vraagt erom dat een leerkracht een vertrouwensrol heeft voor het kind, dat de leerkracht goed signaleert hoe het met het kind gaat, dat de leerkracht goed blijft communiceren met ouders, dat de regels van de school in acht genomen worden en dat de leerkracht zelf zoekt naar steun als die nodig is. De volgende regels kunnen daarbij helpen.

-
1. *Kies voor het kind. Jij bent een belangrijke steunpilaar en stabiele factor voor het kind.*
  2. *Bevestig en versterk het kind op haar/zijn sterke punten; geef positieve feedback op hun inspanningen en vooruitgang.*
  3. *Let op signalen in leerprestaties en gedrag van het kind, zowel tijdens als na de scheiding, en bespreek die met het kind, de ouders en eventueel jeugdhulppartners van de school.*
  4. *Wees helder over de positie van de school; scholen doen niet aan waarheidsvinding en kiezen geen partij.*
  5. *Moedig ouders aan om zich samen te concentreren op de belangen van hun kinderen.*
  6. *Zorg dat je goed op de hoogte bent van bestaande zorg- en opvoedingsafspraken (omgangsregeling) en hoe het gezag verdeeld is.*
  7. *Houd beide ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind.*
  8. *Leer andere kinderen omgaan met verschillende gezinsvormen. Laat ze respect en begrip tonen voor andere thuissituaties.*
  9. *Bewaak als onderwijsprofessional je eigen grenzen. Jij kunt een steunfiguur zijn, maar geen vervangende ouder. Zorg ook voor steun voor jezelf als jij het moeilijk vindt.*
  10. *Zorg dat je goed op de hoogte bent van de inhoud van het Protocol Scheiding en het schoolbeleid rondom scheidingen.*
-

In het protocol wordt verwezen naar diverse te gebruiken stukken. Dit zijn:

- Meldcode huiselijk geweld kindermishandeling SWV Apeldoorn PO 25.05:
Deze is op te vragen bij het samenwerkingsverband: info@swvapeldoornpo.nl
- Voor het gebruik maken van **K.I.E.S. (Kinderen In Echtscheiding Situaties)**, een preventief programma van het CJG voor kinderen om hen weerbaarder te maken rond de scheiding van hun ouders, zie:
<https://stimenz.nl/media/doc/cjgflyer kiessterkerwordennaechtscheidingeencursusvoorouders en kinderen.pdf>
- Verschillende online platforms voor kinderen van gescheiden ouders, die elkaar steun bieden, zijn: <http://www.vooriongehelden.nl/persona-1?> of <https://www.villapinedo.nl/homepage/>

Voor het opstellen van dit protocol over scheiding is, naast de inbreng van de leden van de Werkgroep van het samenwerkingsverband, dankbaar gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Protocol Echtscheiding, Brede School Beemster.
Te downloaden via: <https://www.cjgbeemster.nl/bsb-protocol-echtscheiding>
- Echtscheiding protocol, Stimenz.
Te downloaden via: <https://docplayer.nl/134023814-Echtscheiding-protocol.html>
- Protocol Informatieverstrekking aan gescheiden ouders, vrijescholen Athena, de Vijfster.
Te downloaden via: <https://vrijeschooldestroeten.vrijescholenathena.nl/wp-content/uploads/2019/03/Protocol-informatieverstrekking-gescheiden-ouders-Vrijeschool-de-Stroeten.pdf>
- Informatie over samengestelde gezinnen.
Te downloaden via: <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Info-Samengestelde-gezinnen.pdf>
- Informatie over gezag.
Te downloaden via: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ouderlijk-gezag>
- Richtlijn scheiding voor professionals (vooral gericht op jeudhulpprofessionals):
Te downloaden via: <https://richtlijnenjeudhulp.nl/scheiding/>
- Boek: 'Praten met kinderen en jongeren over scheiding', van Tineke van den Berg
- Boek: 'School en echtscheiding', van Angélique van der Pluijm en Margit Grevelt
- Website: 'Academie voor praten met kinderen' <https://academiepratenmetkinderen.nl/>
- Wegwijzer Kind en Scheiding van het NJi; <https://www.nji.nl/wegwijzer-kind-en-scheiding>
- Website van Villa Pinedo, met een deel voor jongeren, voor ouders en voor professionals: <https://www.villapinedo.nl/>